

Taustinfo

EKP EKSPERTIDE MAKROMAJANDUSLIK ETTEVAADE EUROALA KOHTA

EKP eksperdid on kuni 21. augustini 2009 saadaval olnud teabe põhjal koostanud ettevaate, mis käsitleb euroala makromajanduslikku arengut.¹ Kajastades üleilmse majanduse aeglase taastumise väljavaadet, peaks SKP keskmine aastane reaalkasv olema 2009. aastal negatiivne, jäädes vahemikku –4,4% kuni –3,8% ning ulatudes 2010. aastal –0,5% kuni 0,9%ni. Euroala majanduse praegune ulatuslik surutis peaks leevendama inflatsioonisurvet. ÜTHI keskmine kogukasv on 2009. aastal ettevaate kohaselt 0,2–0,6% ja tõuseb 2010. aastal 0,8–1,6%ni.

Tehnilised eeldused intressimäärade, vahetuskurside, toormehindade ja eelarvepoliitika kohta

Tehnilised eeldused intressimäärade ning energia ja muu toorme (v.a energia) hindade kohta põhinevad turgude ootustel seisuga 14. august 2009.² Eeldused lühiajaliste intressimäärade kohta on üksnes tehnilist laadi. Lühiajalisi intressimäärasid mõõdetakse kolme kuu EURIBORina ja turgude ootused tuletatakse futuurlepingute intressimääradeist. Selle meetodi kohaselt on lühiajaliste intressimäärade keskmine tase 2009. aastal 1,3% ja 2010. aastal 1,6%. Turgude ootuste kohaselt peaks riikide kümneaastase tähtjaga võlakirjade nominaalne intressimäär euroalal püsima 2009. aastal keskmiselt 4,1% ja 2010. aastal 4,3% tasemel. Põhiprognoosis võetakse arvesse hiljutisi märke rahastamistingimuste paranemisest. Lisaks sisaldab see eeldust, et pankade lühiajaliste laenude intressimäärade ja kolme kuu EURIBORi vahe väheneb ettevaateperioodil veelgi. Ka laenuitingimused peaksid ettevaateperioodil järk-järgult leebemaks muutuma. Seoses toormehindadega eeldatakse 14. augustil lõppenud kahenädalase perioodi jooksul toimunud futuuriturgude arengu põhjal, et naftabarreli keskmine hind peaks 2009. aastal olema 62,4 USA dollarit ja 2010. aastal 78,8 USA dollarit. Muu toorme (v.a energia) hinnad USA dollarites peaksid eelduste kohaselt langema 2009. aastal märkimisväärselt ehk 21,4% võrra ning tõusma 2010. aastal 17,1% võrra.

Tehniliseks eelduseks on, et kahepoolset vahetuskursid püsivad ettevaateperioodil muutumatuna 14. augustile eelnenud kahe nädala jooksul kehtinud keskmisel tasemel. Seega peaks EUR/USD vahetuskurss olema 2009. aastal 1,38 ja 2010. aastal 1,43 ning euro efektiivne vahetuskurss peaks 2009. aastal kallinema 0,1% ja 2010. aastal veel 0,6%.

Eelarvepoliitikat käsitlevad eeldused põhinevad euroala liikmesriikide riigieelarve kavadel seisuga 14. august 2009. Need hõlmavad kõiki meetmeid, mille riikide parlamendid on juba heaks kiitnud või mis on üksikasjalikult välja töötatud ja läbivad tõenäoliselt edukalt seadusandliku protsessi.

Eeldused rahvusvahelise keskkonna kohta

Maailmamajanduse väljavaateid mõjutavad jätkuvalt finantskriisi tagajärjed. Siiski näitavad hinnangud, et aastavahetuse paiku maailmakaubandust tabanud enneolematu ja ulatusliku languse järel on üleilmne

¹ EKP ekspertide ettevaade täiendab eurosüsteemi ekspertide makromajanduslikku ettevaadet, mille EKP ja euroala liikmesriikide keskpankade eksperdid koostavad kaks korda aastas. Ettevaate koostamisel kasutatavad meetodid on kooskõlas eurosüsteemi ekspertide ettevaate koostamisel kasutatavate meetoditega, mida kirjeldatakse EKP 2001. aasta juunis avaldatud juhendis „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises”, mis on kättesaadav EKP veebilehel. Ettevaatega seotud ebakindluse väljendamiseks esitatakse tulemused kõigi muutujate puhul väärtusvahemikena. Kõigi muutujate ja ajavahemike kohta esitatud väärtusvahemikud vastavad mudelipõhisele 75%lisele tõenäosusintervallile. Seda meetodit tutvustatakse EKP 2008. aasta septembris avaldatud väljaandes „New procedure for constructing ECB staff projection ranges”, mis on samuti kättesaadav EKP veebilehel. Pidades silmas jätkuvalt erandlikku majandus- ja rahandusolukorda, ümbritseb praegu ettevaadet tavapärasest suurem ebakindlus.

² Nafta- ja toiduainehindu käsitlevad eeldused põhinevad kuni ettevaateperioodi lõpuni futuuride hindadel. Eeldatakse, et ülejäänud toormehinnad järgivad futuuride hindu kuni 2010. aasta kolmanda kvartalini ning arenevad seejärel kooskõlas üleilmse majandustegevusega.

majanduskasv muutunud 2009. aasta teises kvartalis positiivseks ning peaks eelduste kohaselt veelgi hoogustuma. Sellest hoolimata jääb üleilmne majanduskasv ettevaateperioodil loiuks, kajastades üldist bilansside ümberkujundamise vajadust. Kokkuvõttes peaks reaalse SKP aastakasv väljaspool euroala aeglustuma 2009. aastal keskmiselt 1,2%, kuid kiirenema 2010. aastal taas 2,7% võrra. Maailmakaubanduses toimunud suurte muutuste tulemusel peaks välisnõudlus euroala ekspordi järele vähenema 2009. aastal 13,0% ning kasvama 2010. aastal taas 1,7%.

SKP reaalkasvu ettevaade

Alates 2008. aasta teisest kvartalist on euroala SKP reaalkasv olnud negatiivne. Pärast majandusaktiivsuse märkimisväärset aeglustumist aastavahetuse paiku on reaalne SKP vähenenud 2009. aasta teises kvartalis üksnes mõnevõrra. Lühiajaliste majandusnäitajate ja uuringuandmete kohaselt stabiliseerub SKP reaalkasv jätkuvalt ka aasta teisel poolel ning 2010. aastal peaks see järk-järgult elavnema. Prognoositavat paranemist toetab taastuv eksport. Euroala nõudlust peaksid toetama rakendatavad eelarvepoliitilised meetmed, varude tsükliline kasv ning finantsüsteemi toimimist hõlbustavad meetmed. Mõningate toetavate tegurite ajutist iseloomu arvestades taastub majandus tõenäoliselt siiski ebahõltsel ja küllaltki loiuks, pidades silmas maailmamajanduse nõrkust ning üldist suurt ebakindlust. Eelkõige peaksid kuni 2010. aasta keskpaigani vähenema investeeringud. Kasvav töötus ja tarbijate vähenemine kindlustunde pärsivad eratarbimist hoolimata sellest, et madal inflatsioon mõjutab positiivselt reaalsel kasutatavat tulu. Kui 2008. aastal oli SKP reaalkasv 0,6%, siis 2009. aastal peaks kasv olema negatiivne, jäädes vahemikku -4,4% kuni -3,8%, ning ulatuma 2010. aastal -0,5% kuni 0,9%ni.

Tabel A. Makromajanduslik ettevaade euroala kohta

(keskmine aastane muutus protsentides)^{1), 2)}

	2008	2009	2010
ÜTHI	3,3	0,2 – 0,6	0,8 – 1,6
Reaalne SKP	0,6	-4,4 ... -3,8	-0,5 ... 0,9
Eratarbimine	0,3	-1,3 ... -0,5	-0,8 ... 0,6
Valitsussektori tarbimine	1,9	1,4 – 2,0	1,0 – 1,8
Kapitali kogumahutus põhivarasse	-0,2	-12,1 ... -9,9	-5,2 ... -1,2
Ekspord (kaubad ja teenused)	0,9	-16,2 ... -13,6	-0,6 – 2,4
Import (kaubad ja teenused)	1,0	-13,6 ... -11,0	-2,3 ... 2,1

1) Reaalset SKPd ja selle komponente käsitlev ettevaade põhineb tööpäevade arvu järgi korrigeeritud andmetel. Impordi ja ekspordi ettevaade hõlmab ka euroalasisest kaubandust.

2) SKP andmed hõlmavad euroala 16 riiki. 2009. aasta ettevaadete ÜTHI andmed hõlmavad ka Slovakkia. Protsentides väljendatud muutused 2009. aasta kohta põhinevad euroala koosseisul, kuhu Slovakkia oli kaasatud juba 2008. aastal.

Hinna- ja kuluettevaated

Toormehindade varasemate tõusudega seotud baasefektide tulemusel peaks keskmine aastane ÜTHI-inflatsioon vähenema 2009. aastal 0,2–0,6%, võrreldes 3,3%ga 2008. aastal. Ehkki baasefektide arengusuund peaks lähikuudel pöörduma, hoiab euroala nõrk majanduskasvu väljavaade hinnasurve euroalal mõõdukana ning 2010. aastal jääb inflatsioon tõenäoliselt vahemikku 0,8–1,6%. 2009. aastal peaksid märkimisväärselt vähenema töötaja kohta makstavad hüvitised, mis 2008. aastal jõuliselt kasvasid. Seejärel hakkavad hüvitised aegamööda taas suurenema, samal ajal kui palgakasv nii avalikus kui ka erasektoris on vaoshoitud, tööturutingimused halvenevad ning inflatsioon alaneb. 2009. aastal

peaksid madalamad kasumimarginaalid inflatsiooni alandama, kuid seejärel peaks inflatsioon jälle tõusma.

Võrdlus 2009. aasta juuni ettevaatega

Tuginedes SKP eeldatust jõulisemale kasvule 2009. aasta teises kvartalis ning euroala nõudluse ja välisnõudluse oodatust veidi parematele väljavaadetele ülejäänud aasta jooksul, prognoositakse 2009. aasta juuni kuubülletäänis avaldatud eurosüsteemi ekspertide makromajandusliku ettevaatega võrreldes nii 2009. kui ka 2010. aastaks mõnevõrra kiiremat SKP reaalkasvu.

2009. aasta juuni näitajatega võrreldes on kõrgemaks korrigeeritud ka ÜTHI aastakasvu prognoosi 2009. ja 2010. aastaks, kajastades peamiselt energiahindade ülespoole kohandamist ning vähemal määral ka SKP reaalkasvu positiivsemat ettevaadet.

Tabel B. Võrdlus 2009. aasta juuni ettevaatega

(keskmise aastane muutus protsentides)

	2008	2009	2010
Reaalne SKP– juuni 2009	0,6	–5,1 ... –4,1	–1,0 ... 0,4
Reaalne SKP– september 2009	0,6	–4,4 ... –3,8	–0,5 ... 0,9
ÜTHI – juuni 2009	3,3	0,1 – 0,5	0,6 – 1,4
ÜTHI – september 2009	3,3	0,2 – 0,6	0,8 – 1,6

© Euroopa Keskpang, 2009

Address: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Saksamaa
Postiaadress: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Saksamaa
Telefon: +49 69 1344 0
Faks: +49 69 1344 6000
Veebileht: <http://www.ecb.europa.eu>

Kõik õigused on kaitstud.
Taasesitus õppe- ja mitteärilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.